

Sport Expertise Centrum

Uitvoeringsnotitie 'Uitdagen met Bewegen 2022'

Inhoudsopgave

Pagina

1	(Wijk)beweegeteams	8
2	Vitale verenigingen	9
3	Versterken gezondheid	10
4	Bewegen in en rondom Onderwijs	12
5	Bewegen in het Sociaal Domein	13
6	Uniek Sporten	14
7	Lokale en Regionale Sportevenementen	15

Inleiding

Uitdagen met Bewegen 2022

We ontkomen niet aan de invloeden welke ons dagelijks aangereikt worden betreft onze persoonlijke verantwoordelijkheid voor een 'goed en gezond leven', voeding, bewegen, rust, care e.a.

Alles staat in het teken van jouw persoonlijke ambities en zelfbewustzijn, ben regisseur over je leven en kies daarbij de voor jou passende tools.

Waar 'aanbod' de afgelopen jaren centraal stond, wordt er nu een 'vraag' verwacht hoe je persoonlijk een bijdrage levert aan een goed en gezond leven. Je bent zelf verantwoordelijk voor de inhoud en wordt hierin uitgedaagd de juiste looprichting te kiezen.

Het Sport Expertise Centrum daagt jou door middel van bewegen uit tot een goed en gezond leven. Sport en bewegen als doel én middel.

Deze zoektocht brengt verschillende werelden bij elkaar waaruit je keuzes kunt maken. We zoeken daarbij de verbinding en dagen eenieder uit te werken vanuit eigen kracht. Dat doen we zowel bij individuen en groepen, als bij bedrijven, verenigingen en instellingen.

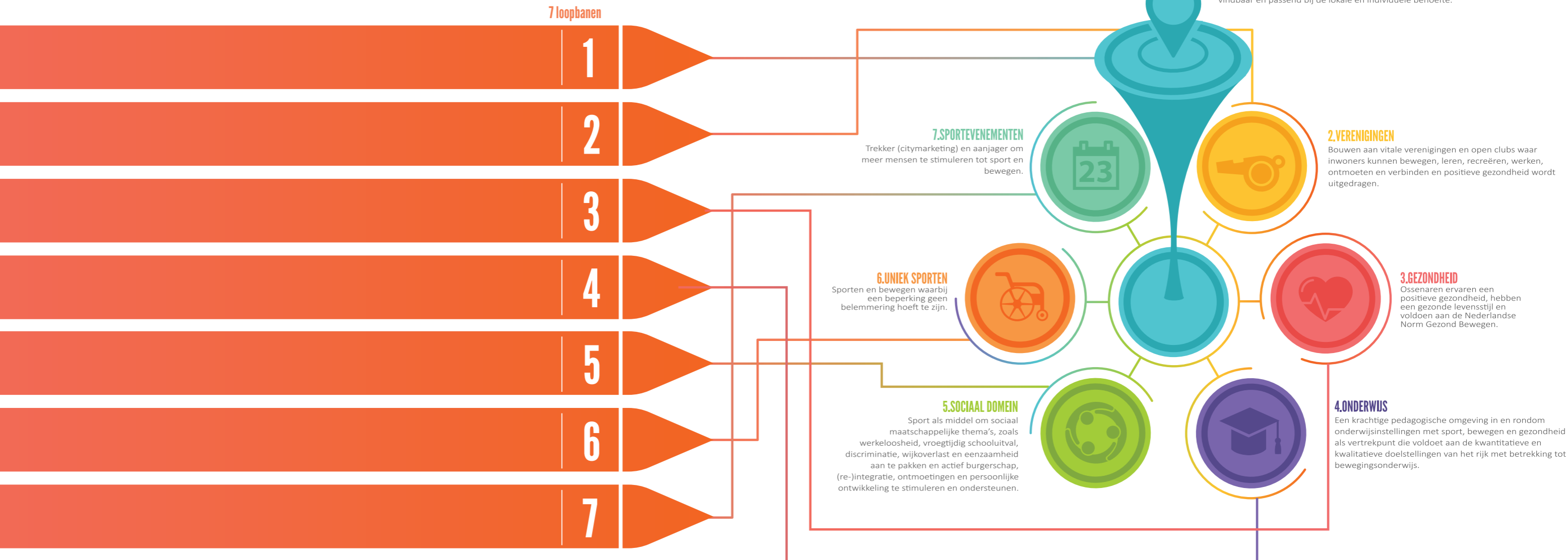
De 7 looprichtingen dagen jou uit, om binnen jouw persoonlijke mogelijkheden, een stap voorwaarts te zetten naar een goed en gezond leven.

Hoe geef jij invulling aan jouw persoonlijke doelen?

Marc Ghering

Directeur Sport Expertise Centrum

Uitdagen met bewegen 2022

1 (Wijk)beweegteams

Sport & bewegen draagt bij aan positieve gezondheid, zorgt voor sociale binding, actief burgerschap, leefbaarheid en integratie in de wijk en heeft een prominente rol voor alle individuen van 0-100 jaar. Een gezond en vitaal Oss. Dat is de ambitie. Om te komen tot deze prominente rol, waarbij positieve gezondheid gestimuleerd wordt, werken we wijkgericht samen en staan we dichtbij de wijkbewoners. Dit doen we door de vorming van (wijk)beweegteams die samen met organisaties in de wijk inspelen op de behoefte van de wijkbewoners. Ze vormen het gezicht in de wijk en zijn aanwezig als docent lichamelijke opvoeding, buurtsportcoach, verenigingsmanager, leefstijlcoach of combinatiefunctionaris.

“Ik ken meneer Marc van de gymlessen en de buurtsport bij de Pius 10 en ik zie hem ook nog bij de woensdagmiddagtrainingen en buurtsport op de Talentencampus.” - 10 jarige bewoner Oss-Zuid, november 2016.

Wijkbewoners beslissen mee, maar doen ook mee. Ze worden actief betrokken als vrijwilliger of deelnemer bij de activiteiten uit de wijk en werken mee aan gezonde en vitale Osse inwoners. Samenwerken, ontschotting, behoeftegericht, actief burgerschap en dichtbij zijn de kernwoorden in de aanpak.

Hierbij hanteren we de volgende ruimtelijke indeling, waarbij aandacht voor wijken, kernen en kernaccommodaties is ingebed:

- Oss Noordoost (CKM + Megen/Haren/Macharen) + de Rusheuvel
- Oss Noordwest (Ussen + Teeffelen/Oijen/Lithoijen/Lith/Maren Kessel) + Amstelhoef
- Oss-Zuid (Berghem + Industrierreinen-Zuid) + Talentencampus, het Golfbad & de Koppelsteeg
- Oss West (Ruwaard + Geffen)
- Oss Oost (Schadewijk + Herpen/Ravenstein)

Om de leefbaarheid in de kernen te bewaken en te bekrachtigen vindt de samenwerking met scholen, kindcentra, wijk- & dorpsraden, sociale wijkteams en verenigingen plaats om samen te komen tot een passende beweegcultuur in de kernen, inspeland op de behoefte van de directe bewoners.

2 Vitale verenigingen

Verenigingen hebben een belangrijke maatschappelijke rol. Ze zorgen voor verbinding, ontmoeting, leerwerkplekken en structurele beweegdeelname van Osse inwoners. Vanwege de veranderende maatschappij en de individuele behoeften van mensen, is het voor verenigingen moeilijk deze belangrijke maatschappelijke functie in stand te houden.

“Door de projecten van het SEC lukt het ons jaarlijks veel nieuwe leden aan onze club te verbinden, die anders nooit aan onze sport zouden hebben gedacht.” - Bestuurslid Arethusa, december 2016

Verenigingen kampen vaker met terugloop van leden door ontgroening en vergrijzing, tekort aan vrijwilligers vanwege de toenemende individualisering en een onzekere toekomst op financieel vlak. De unieke verenigingsstructuur die is opgebouwd zal ondersteund moeten worden. Samen met buurtbewoners, scholen, bedrijven en zorg-/welzijnsinstellingen bouwen we aan de vitale sportvereniging en open club. In de nieuwe positie van de sportvereniging zien we vier rollen ontstaan: accommodatiebeheerder, opleidingsinstituut, sportaanbieder en projectuitvoerder. De open club is een plek dichtbij huis waar inwoners met open armen worden ontvangen, kunnen leren, recreëren, werken, ontmoeten en verbinden. Een plek waar positieve gezondheid wordt gestimuleerd en uitgedragen, er plaats is voor (talent) ontwikkeling en een plek die inspeelt op de veranderde behoefte van de Osse inwoner.

Wat gaan we doen?

1. Vinden en verbinden; door wijkbewoners te verbinden aan initiatieven en organisaties, eigen kracht te stimuleren en beweegmogelijkheden inzichtelijk te maken.
2. Bevorderen van toegankelijkheid en stimuleren van inclusie.
3. Ondersteunen van leer, werk en stageplaatsen bij sportverenigingen.
4. Creëren, stimuleren en aanjagen van een buurt(huis) functie bij de sportvereniging.
5. Ondersteunen bij de opstart of doorstart van nieuwe doelgroepen voor sportverenigingen.
6. Ondersteuning bij beleidsmatige en organisatorische vraagstukken van sportverenigingen.
7. Faciliteren van verbindingen tussen sportverenigingen en het bedrijfsleven.

In Oss zijn er al veel successen gehaald met projecten gericht op gezondheid en een gezonde levensstijl. Zo hebben de projecten Drink Water, Oss Snoept Gezond en Oss Beweegt Gratis, die gericht zijn op de jeugd, duidelijke positieve verschillen laten zien in cijfers met betrekking tot overgewicht. Een wijk waar alle scholen meededen aan deze projecten scoorde tot meer dan 15% lager op overgewicht onder 10-12 jarigen, dan een wijk waarvan maar de helft van de scholen hieraan deel nam. Percentages die we graag in alle Osse wijken zouden willen realiseren met deze projecten.

“Meerwaarde van de samenwerking met het SEC is dat je samen vanuit verschillende invalshoeken iets aanvliegt, waardoor je veel meer bereik hebt en alle beleidsterreinen samen laat komen.” - Regiomanager Maasland GGD Hart voor Brabant, november 2016

Aan de andere kant zien we dat er een grote groep nog niet bereikt is en dat overgewicht en obesitas landelijk en lokaal voor veel gezondheidsrisico's zorgen. 49% Van de Osse inwoners tussen de 19-64 jaar heeft overgewicht, waarvan 16% obesitas (GGD Gezond InziGt, 2014). Bovendien voldoet 39% niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen en 78% niet aan de Fitnorm. Daarnaast voldoet maar 37% van de Osse basisscholen aan de landelijke richtlijn voor bewegingsonderwijs. Om hier verandering in aan te brengen zal er bewust geïnvesteerd moeten worden in projecten die de gezondheid van onze inwoners bevordert. GIDS (Gezond in de Stad) is een

mooi voorbeeld hiervan. Het Sport Expertise Centrum, BrabantZorg en de GGD werken hierbij samen om de gezondheid van inwoners van 0-100 jaar te verbeteren.

Healthy Life

Oss is als 1 van de 19 gemeenten binnen Agrifood Capital betrokken. De provincie stimuleert middels Agrifood Capital dat clusters (industriële districten) elkaar gaan versterken. De provincie helpt mee ontwikkelingen op gang te brengen, verbindingen te leggen en te versterken. Daarnaast wordt er via Agrifood Werkt aandacht besteed aan vitaliteit van werknemers, waar voeding en voldoende beweging onderdeel van uitmaken.

Learning Community Care 4 Obesity

Oss is als onderdeel van de Bossche proeftuin ketenaanpak overgewicht, 1 van de 5 proeftuinen in Nederland. Alle 5 de proeftuinen zijn geformeerd binnen de Learning Community Care 4 Obesity. De lokale ketenaanpak waar het onderwijs, zorg, welzijn en sport nauw bij betrokken zijn wordt onder de loep gelegd en geoptimaliseerd. Kennisdeling vindt plaats tussen de 5 proeftuinen, waardoor lokale successen, andere lokale trajecten kunnen versterken.

De doelstelling van de ketenaanpak is tweedelig. Enerzijds gaat het om het vroegtijdig signaleren van overgewicht bij kinderen. Aan de andere kant gaat het om het verbeteren van de keten nulde, eerste en tweede lijnszorg.

Wat gaan we doen?

1. Fittesten op BO en VO in samenwerking met JGZ.
2. Ketenaanpak (optimalisatie samenwerking huisartsen, ziekenhuizen, fysiotherapeuten, diëtisten, basisteam Jeugd & Gezin, jeugdartsen en jeugdverpleegkundige, GGD).
3. Drink Water project, Oss Snoept Gezond & Oss Beweegt Gratis.
4. Gezonde school en kantine (school, kinderopvang, sport, bedrijven).
5. Beweegstimulering in de openbare ruimte door slimme innovaties en samenwerkingen.
6. Gezond in de stad van 0-100 jaar (GIDS) & Vitale Ossenaren.
7. Vitaal op de werkvloer.

Binnen het onderwijs staat een leven lang leren en bewegen voor iedereen centraal. Met de vorming en realisatie van een krachtige pedagogische omgeving in/ en rondom onderwijsinstellingen met sport, bewegen en gezondheid als vertrekpunt, borgen we een leven lang leren en bewegen voor de toekomst. Uitgangspunten daarbij zijn één visie en aanpak t.a.v. opvang, opvoeding, ontwikkeling en onderwijs die passend is bij de behoefte van kinderen en ouders (verschillende dagarrangementen), vanuit doorgaande leerlijnen, met kind-nabije zorg en die aansluit bij de kansen en mogelijkheden in de wijk.

“Door het ruimte aantal uren op één locatie en de spreiding van de uren over de week op zowel school als binnen de wijk is de combinatiefunctionaris een bekend/vertrouwd gezicht op de locaties voor zowel directeuren en beweegteam als groepsleerkrachten en stagiaires.” - Scholenstichting, maart 2016

In Oss werken we aan de verbinding en combinatie van onderwijs met kinderopvang, welzijn, zorg, sport en cultuur: Een brede school, of kindcentrum, waar kinderopvang en primair onderwijs samenwerken en gezamenlijk verantwoordelijk zijn is het uitgangspunt. Een mix van onderwijs, opvoeding, (talent)ontwikkeling, opvang en ontspanning in één dagarrangement.

Voor het VO is het SEC actief binnen de thema's sport, bewegen en gezondheid en is er een nauwe samenwerking met de GGD. Voldoende beweging voor scholieren buiten de reguliere gymlessen is daar een belangrijk onderdeel

van. Ook het stimuleren tot een gezonde levensstijl zowel op, als buiten de schoolmuren, is een van de kernpunten waar het SEC als partner nauw bij betrokken is. We leggen daarbij ook de verbinding tussen sportaanbieders en het onderwijs.

Wat gaan we doen?

1. Inzet Combinatiefunctionarissen (CF's) binnen kinderopvang/scholen, waarbij kwalitatief en kwantitatief aan de richtlijnen voor bewegingsonderwijs van het VWS wordt voldaan.
2. Uitbreiding Buurtsport (CF) naar zowel op het schoolplein, als naar de wijk/speelveldjes en de inzet van CF's binnen dagarrangementen/verlate schooldag/ na schools bewegen.
3. Dagarrangementen voor onderwijs en kinderopvang waar een gezonde leefstijl, sport en bewegen in zijn verweven.
4. Stimuleren van een gezonde levensstijl van scholieren op het voortgezet onderwijs, met aandacht voor voldoende beweging (richtlijnen NNGB) zowel op school als na school.

Sport, zorg, werk en welzijn worden met elkaar verbonden binnen de sociale basisinfrastructuur van de gemeente Oss. Samen werken we aan een gemeente waar problematieken rondom eenzaamheid van inwoners, werkloosheid, schooluitval, criminaliteit en overlast worden aangepakt. Sport en bewegen is hierbij aanvullend op zorg- en welzijnswerk en wordt ingezet als middel. Het draagt bij aan actief burgerschap en vitale en gezonde inwoners. Sport en bewegen wordt ingezet als middel om de problematieken (in de wijk) aan te pakken en ontmoetingen tussen buurtbewoners te creëren.

“Door het samenwerkingsverband tussen het SEC, Brabant Wonen, de scholen, de gemeente en de wijkraad is op 3 plekken in de wijk Ruwaard Buurtsport gerealiseerd en wij zijn zeer tevreden met het resultaat.” - Woonconsulent Brabant Wonen, december 2016

Wat gaan we doen?

- Buurtsport in samenwerking met jongerenwerk gericht inzetten in krachtwijken.
- Arbeidsre-integratie door sport.
- Sport en bewegen voor Statushouders.
- Vakantiesporttoernooien voor jongeren.
- Vrijwilligerswerk bij sportverenigingen.
- Wijk- en buurtfuncties van sportverenigingen (door) ontwikkelen en de samenwerking binnen organisaties in de wijk (school, opvang, dagbesteding, dagopvang, sociale wijkteams, welzijnswerk, zorg en bedrijven), gerelateerd aan sport, bewegen en gezondheid, intensiveren.
- Aansluiten bij belangrijke maatschappelijke thema's en projecten als 'Respect' en het 'Roze Jaar', waarbij sport als middel wordt ingezet.

Uniek Sporten bevordert de sportparticipatie van mensen met een beperking, ondersteunt, adviseert, begeleidt en faciliteert. We willen een inclusieve samenleving, waarbij een beperking geen belemmering hoeft te zijn. We kijken naar mogelijkheden, behoeften en wensen en streven samen naar passende oplossingen. Regulier waar kan, uniek waar nodig.

“Mensen met een beperking vinden het erg lastig het juiste aanbod te vinden.” (Oprichter Stichting Plezier in Bewegen, november 2016)

Wat gaan we doen?

1. Regionaal sportloket met het aangepaste sportaanbod voor Noordoost Brabant inzichtelijk gemaakt.
2. Steunpunt en individuele begeleiding voor mensen met een beperking omtrent financiële zaken, topsport, sportmaatjesmatch, vervoer en hulpmiddelen.
3. Ondersteuning voor sportaanbieders om de kwaliteit van het aanbod en de begeleiding te verbeteren.
4. Ondersteuning voor sportaanbieders om nieuw aanbod voor mensen met een beperking op te starten.
5. Aandacht voor participatie van mensen met een beperking bij lokale sportevenementen.
6. Regionale samenwerking tussen andere gemeenten uit Noordoost Brabant stimuleren, regionaal cursusaanbod en regionale evenementen.

Sportevenementen zijn een belangrijke aanjager om meer mensen voor sport en beweging te stimuleren. Het geeft een impuls aan de stad Oss en het geeft sporters een podium. Sportevenementen worden gebruikt om topsporters in het licht te zetten als voorbeeldfunctie, maar sportevenementen spelen ook goed in op de hedendaagse trends en ontwikkelingen. Dichtbij huis sporten, samen met vrienden, kennissen, familie of collega's en nergens aan vast zitten. Sportevenementen bieden een mooi vertrekpunt om in aanmerking te komen met een sport of bewegingsvorm die daarna structureel kan worden voortgezet. Tegelijkertijd worden sportevenementen ook als ijkpunt gebruikt: 'Die 10 km loop waar we een aantal maanden wekelijks voor hebben getraind', of 'de obstakelrun waar we met de bootcampgroep naartoe hebben gewerkt'.

Wat gaan we doen?

1. Evenementen met een landelijke en regionale aantrekkingskracht naar Oss halen, zoals de Ster ZLM toer.
2. Kwaliteitsimpuls van de Maasdijkmarathon.
3. Organiseren van Sporttoernooien, School- en wijksportdagen samen met inwoners om actief burgerschap te stimuleren en aan te sluiten bij de behoefte.
4. Bedrijvencompetities.
5. Obstakel runs, hardloop & wandelwedstrijden.

Om vorm te geven aan sportevenementen en de mooie ambities op sportief en gezondheidsvlak van inwoners te faciliteren, organiseren we sportevenementen vanuit de Stichting Sportevenementen. Hierdoor wordt er flexibel ingespeeld op wensen en behoeften van inwoners, bedrijven, scholen en maatschappelijke instellingen.

Sport Expertise Centrum